

Kinderboerderijen en zeldzame rassen

Alle ongeveer vierhonderd kinder-, educatie- en zorgboerderijen in Nederland hebben in april 2007 een enquête ontvangen van de Stichting Zeldzame Huisdierrassen. Doel van de enquête was om te inventariseren welke zeldzame rassen en hoeveel aantallen van deze rassen op de boerderijen voorkomen. Uit de reacties bleek dat de boerderijen een belangrijke schakel zijn bij het in stand houden van zeldzame rassen.

Dit jaar heeft de Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH) middels een enquête onderzocht welke zeldzame rassen en hoeveel aantallen van deze rassen op de ongeveer vierhonderd kinder-, educatie- en zorgboerderijen in Nederland voorkomen. Reden voor de enquête is het verrichten van een nulmeting. De SZH is namelijk, in samenwerking met het Centrum voor Genetische Bronnen Nederland van de Wageningen Universiteit en Research Centrum (CGN) en het Milieu Educatief Centrum (MEC) Breda, bezig een lesmap te ontwikkelen voor alle kinder-, educatie- en zorgboerderijen. Naast de doelstelling van de lesmap om bezoekende kinderen te informeren over de zeldzame rassen is een tweede doelstelling om boerderijen te stimuleren individuen van de zeldzame rassen te (blijven) houden. Over enkele jaren zal de SZH de enquête herhalen

Kinderboerderij Presikhaaf

onder de boerderijen en hoopt dan natuurlijk op nog meer rassen en kleurslagen.

Lage respons

87 boerderijen hebben gereageerd door het formulier terug te sturen. Tien boerderijen hebben aangegeven dat ze geen zeldzame rassen houden. Op de 77 overige boerderijen worden onder meer 40 Lakenvelderkoelien, 108 Landgeiten, 110 Kraaikophoenders en 30 Hyacinthduiven gehouden. Kinder-, educatie- en zorgboerderijen zijn dus een belangrijke schakel in het in stand houden van zeldzame rassen.

Bijna 22 procent van de potentiële respondenten heeft dus daadwerkelijk het formulier teruggestuurd. Dit percentage is aan de lage kant. Bij enquêtes wordt uitgegaan van een respons van 25 à 35 procent. Daarnaast mag verwacht worden dat vooral boerderijen die met overtuiging zeldzame rassen houden

Baardkuifhoenders

gereageerd hebben. Hoewel de situatie er dus rooskleurig uitziet, moet in gedachten worden gehouden dat waarschijnlijk de boerderijen die niet gereageerd hebben óf geen zeldzame rassen houden óf het niet belangrijk vinden om mee te doen aan een inventarisatie.

Educatieve doeleinden

De respondenten houden de zeldzame rassen vooral voor educatieve doeleinden, het behoud van levende cultuurhistorie, maar ook omdat de dieren aibaar en lief voor kinderen zijn en omdat ze er aantrekkelijk uitzien en karakter hebben. Geen van de respondenten heeft zeldzame hondenrassen.

34 boerderijen geven aan dat ze bij vervanging van huidige dieren of rassen over zullen stappen op een zeldzaam ras.

Wat ook opvalt, is dat maar weinig boerderijen donateur of lid zijn van de SZH, een rasvereniging of een stamboek. Alleen bij houders van grotere dieren zoals runderen en paarden komt een hoog percentage lidmaatschappen voor.

Belangrijke rol

De boerderijen vinden dat ze een belangrijke rol kunnen spelen in selectie en fokbeleid en dus bij het in stand houden van de zeldzame rassen. Ze vinden ook dat er meer aan voorlichting gedaan moet worden om boerderijen te wijzen op het bestaan van deze rassen. Daarnaast moet het vinden van goed uitgangsmateriaal en daarna van bijvoorbeeld goede rammen en hanen gemakkelijker worden gemaakt. 70 procent van de respondenten vindt zichzelf cruciaal voor het in stand houden van ras-

sen en ziet zichzelf als een potentiële groep om zeldzame rassen duurzaam te fokken. 93 procent vindt dat we trots moeten zijn op ons cultureel erfgoed en onze (agro)biodiversiteit.

Suggesties

Uit de enquête komen de volgende suggesties naar voren:

- meer samenwerken met fokcentra;
- op kinder- en educatieboerderijen een bord van de SZH plaatsen met informatie;
- bewustwording bewerkstelligen door een persoonlijke benadering;
- meer samenwerking tussen boerderijen, want dat komt de zeldzame rassen ten goede.

Behoeftte aan voorlichting

Deze enquête maakt duidelijk dat de kinderboerderijen meer voorlichting willen hebben over de zeldzame rassen. Daarnaast hebben ze behoefte aan een overzicht van welke boerderijen en liefhebbers welke rassen hebben. Hierdoor kan een boerderijbeheerder contact zoeken in de eigen omgeving om tot uitwisseling van (mannelijke) dieren te komen. Zo kan men al vroegtijdig dieren bij elkaar reserveren en wordt het houden van zeldzame rassen gestimuleerd.

Verder zouden speciale clubs en/of aangesloten leden contact moeten zoeken met boerderijen in de omgeving om tot afspraken te komen over het plaatsen van representatieve dieren op deze boerderijen. Vergeet niet dat kinderboerderijen jaarlijks vier miljoen bezoekers ontvangen! Een uitgelezen kans om een zeldzaam ras bij de Nederlandse bevolking onder de aandacht te brengen en jonge mensen enthousiast te maken om het ras te gaan houden. ●

Met dank aan de Stichting Kinderboerderijen Nederland (SKBN) en de Vakgroep Medewerkers Kinderboerderij (VMK) van Stadswerk Nederland voor het aanbieden van de adresbestanden van de bij hen aangesloten boerderijen.